

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 IM. HENRYKA BRODATEGO W ZŁOTORYI

**SZKOLNY PROGRAM
WSPIERANIA UZDOLNIEŃ I ROZWIJANIA ZAINTERESOWAŃ UCZNIÓW**

Opracowały: Bogumiła Bachór, Danuta Borocho, Beata Krzywicka, Anna Markiewicz

*Naturalne zdolności, podobnie jak naturalne rośliny, wymagają pielęgnowania.
Francis Bacon*

Program uchwalony przez Radę Pedagogiczną ZSM uchwałą Nr 19/2016/2017 z dnia 7 grudnia 2016 r. Zmiany wprowadzono 5 grudnia 2017 r.

SPIS TREŚCI:

I. Wprowadzenie - cele programu.....	3
II. Zadania podmiotów uczestniczących w programie.....	7
III. Identyfikacja uczniów i diagnozowanie uzdolnień.....	11
IV. Formy i metody pracy z uczniem zdolnym w ramach programu.....	11
V. Procedury osiągnięcia sukcesu.....	13
VI. Promocja ucznia zdolnego i nauczyciela.....	14
VII. System doskonalenia nauczycieli w zakresie wspierania uzdolnień.....	15
VIII. System opieki instytucjonalnej i finansowej.....	15
IX. Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę z uczniem zdolnym	15
X. Ewaluacja działań	16
XI. Podstawy prawne dotyczące pracy z uczniem uzdolnionym oraz form udzielania im pomocy.....	18
XII. Baza informacji o uczniach zdolnych.....	20
XIII. Literatura.....	21

I. Wprowadzenie - cele programu

Podstawowym celem programu jest pomaganie dziecku uzdolnionemu w harmonijnym rozwoju, zorganizowanie opieki nad uczniem uzdolnionym oraz promowanie jego osiągnięć.

Sprawowanie opieki pedagogiczno – wychowawczej nad uczniem uzdolnionym stanowi w wielu wypadkach wyzwanie dla samego nauczyciela. Kluczem do sukcesu w tym zakresie jest osobowość nauczyciela, jego wiedza i entuzjazm, jednakże jego osamotnione działania nie mogą być w pełni efektywne, lecz stanowić muszą fragment zorganizowanych działań szkoły. O potrzebie podejmowania dodatkowych wysiłków, by uczniowie uzdolnieni zostali objęci opieką, muszą być przekonani wszyscy nauczyciele. Stąd niezbędne jest podjęcie szerokich działań wypracowanych przez szkołę, by rozpoznać zdolności uczniów, utwierdzić ich w przekonaniu o posiadaniu określonych predyspozycji oraz wskazać możliwości rozwoju i odniesienia sukcesu. Dotyczy to także dzieci uważanych w szkole za *slabsze*. To nauczyciele i rodzice mogą spowodować, że dziecko z trudnościami w uczeniu się, nieosiągające mierzalnych sukcesów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, ale posiadające przecież uzdolnienia w różnych innych dziedzinach ludzkiej aktywności, będzie rozwijać się prawidłowo. Poprzez fakt, iż zostanie docenione, dowartościowane, a może po prostu zauważone, rozpocznie rozwijanie swych talentów, pasji i umiejętności.

Artykuł 1 pkt. 8 ustawy – Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. mówi, że system oświaty zapewnia w szczególności „opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwienie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenie szkoły każdego typu w skróconym czasie” oraz „warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego” (art. 1 pkt 20).

Nasza szkoła wychodząc naprzeciw tym obowiązkom postawiła sobie za cel zgodnie z zapisem w § 6 Statutu Szkoły:

- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki,
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej,

Do zadań naszej Szkoły zgodnie z zapisem §6 Statutu Szkoły należy:

- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,

a uczniom uzdolnionym zgodnie z §13 Statutu Szkoły zapewnia się pomoc poprzez:

- kierowanie ucznia wybitnie zdolnego do poradni pedagogiczno – psychologicznej z wnioskiem o zaopiniowanie indywidualnego toku lub programu nauczania,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- udział w zajęciach psychoedukacyjnych rozwijających potencjalne możliwości,
- realizacja indywidualnego toku lub programu nauczania,
- udział w kołach zainteresowań,
- korzystanie z księgozbioru szkoły,
- korzystanie z pracowni komputerowej oraz dostęp do Internetu,
- udział w zawodach, konkursach, olimpiadach,
- prezentacja efektów swojej pracy i badań na forum szkoły,
- udział w sesjach, odczytach, seminariach popularnonaukowych, koncertach, pokazach.

Program niniejszy skierowany jest do wszystkich uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 im. Henryka Brodatego w Złotoryi wykazujących różnorakie zainteresowania lub zdolności i będzie realizowany w ciągu całego cyklu kształcenia. Postaramy się wychodzić naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, a w pracy

wykorzystując własną wiedzę i doświadczenie będziemy kierować się dobrem oraz harmonijnym i wszechstronnym rozwojem uczniów.

W Szkole jest wielu uczniów zdolnych, którzy wykazują się inteligencją językową, matematyczno – logiczno – przestrzenną, artystyczną i kinestetyczną. Nauczyciele dostrzegają te umiejętności i pracują nad ich rozwijaniem, stąd mamy licznych finalistów i laureatów konkursów na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym. Jednakże, aby każdy uczeń, który wchodzi w mury naszej Szkoły, mógł rozwijać swoje zainteresowania i uzdolnienia **należy opracować i wdrożyć kompleksowy system pracy z uczniem zdolnym**, który realizowałby szczegółową i jasną koncepcję wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży.

„**Uczniem zdolnym**” jest, posługując się definicją E. Gondzika[1], osoba wyróżniająca się wysokim poziomem sprawności intelektualnej, specjalnymi zdolnościami i łatwością uczenia się, a także możliwościami osiągnięć twórczych, bogatą wyobraźnią, szerokimi zainteresowaniami oraz pracowitością. W. Dobrołowicz [2] wyróżnia uczniów zdolnych i kreatywnych. Ci pierwsi, to jednostki obdarzone wysokim poziomem sprawności umysłowej, która ujawnia się głównie w czynnościach odtwórczych (szybkim uczeniu się, przyswajaniu wiadomości, dobrej pamięci, dużych możliwościach percepcji nowych informacji i ich rozumienia). Z kolei uczniowie kreatywni, czyli uzdolnieni twórczo charakteryzują się niejednokrotnie słabą pamięcią, ale za to wyjątkową wyobraźnią, oryginalnością pomysłów i zdolnością myślenia dywergencyjnego, które „sprowadza się do licznych pomysłów w odpowiedzi na problem natury otwartej” [3].

Bliskożnacznym pojęciem do pojęcia ucznia kreatywnego może być pojęcie: **uczeń utalentowany**, ponieważ talent przejawia się w tych efektach działalności człowieka, które są twórcze. Aby dzieło można było określić terminem "twórcze", musi posiadać takie cechy, jak: nowość, oryginalność, społeczna użyteczność i generatywność.

Dla twórców programu „uczniem zdolnym” **każdy uczeń naszej szkoły**. Zakładamy, że nasi uczniowie posiadają pewne predyspozycje humanistyczne, matematyczne, artystyczne, przyrodniczo – ekologiczne, organizacyjne lub sportowe, ciekawość poznawczą i motywację twórczą. Szczegółowe treści określa prowadzący zajęcia przewidziane w programie

nauczania, biorąc pod uwagę obszary uzdolnień ucznia i założone cele programu. Mottem przewodnim działań w naszej Szkole jest: „Każdy uczeń może odnieść sukces, na miarę swoich możliwości, jeśli tego chce”.

Cele szczegółowe programu:

- A. Stworzenie systemu rozpoznawania i diagnozowania uzdolnień, który zapewni wsparcie uczniów na różnych poziomach uzdolnień;
- B. Przygotowanie atrakcyjnej oferty edukacyjnej szkoły, która jest trafna i koreluje z oczekiwaniami uczniów i ich rodziców;
- C. Tworzenie warunków do rozwoju intelektualnego, społecznego i emocjonalnego **uczniów** podczas lekcji i różnorodnych zajęć pozalekcyjnych (wzbogacanie bazy dydaktycznej szkoły);
- D. Rozwijanie umiejętności współpracy uczniów w grupie oraz dzielenie się doświadczeniami z rówieśnikami;
- E. Rozwijanie umiejętności badawczych i poznawczych uczniów;
- F. Rozwijanie u uczniów twórczego, analitycznego myślenia przy pokonywaniu trudności i osiągnięciu celów;
- G. Kształcenie umiejętności krytycznego korzystania z różnych źródeł informacji;
- H. Kształtowanie u uczniów postawy kreatywności, operatywności, a także otwartości, tolerancji i wrażliwości w środowisku szkolnym, a także lokalnym i globalnym;
- I. Wykształcenie u uczniów postawy aktywnej w organizacji różnego rodzaju działań społecznych;
- J. Wdrażanie uczniów do samooceny, ewaluacji własnych przedsięwzięć i akceptacji ewentualnej porażki;
- K. Promocja uczniów zdolnych w szkole i środowisku lokalnym;
- L. Zorganizowanie współpracy nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i środowiska lokalnego w rozwijaniu zainteresowań i wspieraniu uzdolnień;
- M. Motywowanie nauczycieli do podejmowania różnorodnych działań oraz doskonalenia zawodowego sprzyjającego rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień uczniów;

- N. Stworzenie szkoły przyjaznej uczniom, zapewniającej wszystkim poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz wszechstronny rozwój.

II. Zadania podmiotów uczestniczących w realizacji programu.

Program rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów jest realizowany przez następujące podmioty:

1. Dyrekcję szkoły
2. Nauczycieli przedmiotu i wychowawców
3. Lidera Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień
4. Radę Rodziców
5. Samorząd Uczniowski
6. Pedagoga szkolnego
7. Bibliotekarzy
8. Wychowawców świetlic szkolnych

❖ ZADANIA DYREKCJI SZKOŁY:

- stwarza warunki pracy z uczniem zdolnym poprzez np.: poszerzanie i unowocześnianie bazy dydaktycznej, poprawę infrastruktury szkoły itp.,
- promuje program wśród władz lokalnych, udziela pomocy w pozyskiwaniu funduszy na rzecz pracy z uczniami zdolnymi oraz ich wspierania w szkole,
- promuje nauczycieli aktywnie pracujących w obszarze wspierania uzdolnień i rozwijania zainteresowań.

❖ **ZADANIA LIDERA WSPIERANIA UZDOLNIEŃ:**

- prowadzi rozmowy z dyrektorem szkoły dotyczące realizacji programu,
- inicjuje powołanie Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i koordynuje jego pracami,
- opracowuje przy współpracy z SZWU Szkolny Program Wspierania Uzdolnień i Rozwijania Zainteresowań Uczniów oraz zajmuje się jego wdrażaniem,
- tworzy i aktualizuje bazę danych obejmującą uczniów zdolnych w szkole, dzięki uzyskanym od wychowawców lub nauczycieli przedmiotu materiałom, wg pkt XII.
- nawiązuje współpracę i zajmuje się wymianą doświadczeń z innymi szkołami wspierającymi uzdolnienia,
- koordynuje działania związane z pozyskaniem pomocy materialnej dla uczniów uzdolnionych,
- informuje na bieżąco nauczycieli, rodziców i uczniów o aktualnych działaniach szkoły w zakresie wspierania uzdolnień.

❖ **ZADANIA SZKOLNEGO ZESPOŁU WSPIERANIA UZDOLNIEŃ:**

- ustala zasady identyfikacji uczniów zdolnych w szkole,
- tworzy i gromadzi narzędzia do rozpoznawania zainteresowań i uzdolnień,
- dokonuje weryfikacji kandydatów,
- dostarcza informacji zwrotnej o uczniu wychowawcy, radzie pedagogicznej i rodzicom,
- monitoruje przebiegu programu i dokonuje jego ewaluacji,
- wspomaga nauczycieli pracujących z uczniami zdolnymi,
- promuje uczniów uzdolnionych oraz nauczycieli opiekujących się nimi,

- w miarę możliwości pozyskuje fundusze na podejmowane działania związane z realizacją programu.

❖ **ZADANIA WYCHOWAWCY**

- pomaga w prowadzeniu badań przesiewowych wyłaniających uczniów zdolnych, tj. w klasie trzeciej i szóstej SP oraz pierwszej G,
- prowadzi analizę diagnozy zespołu klasowego oraz przekazuje istotne informacje na temat uzdolnień wychowanków
- współpracuje z SZWU – kompletuje dokumentację o osiągnięciach szkolnych i pozaszkolnych uczniów w trakcie nauki w Szkole.
- rekomenduje uczniów posiadających zdolności w dziedzinach pozaszkolnych, które są udokumentowane np. modelarstwo, taniec, sport, aktywność społeczna, wolontariat,
- sprawuje opiekę nad uczniem zdolnym objętym programem – dba, jeśli jest taka potrzeba, o ustalenie indywidualnych terminów zaliczeń partii materiału z powodu nieobecności spowodowanych uczestnictwem w np. warsztatach, seminariach, obozie naukowym itp.
- pomaga przy załatwianiu formalności związanych z organizacją indywidualnego toku nauczania dla ucznia objętego programem,
- współpracuje z pedagogiem szkolnym, jeśli wymaga tego sytuacja ucznia zdolnego, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i ewentualnych trudności wynikających z akceptacją w grupie.

❖ **ZADANIA NAUCZYCIELA PRZEDMIOTU:**

- prowadzi badania przesiewowe wyłaniające uczniów zdolnych w oparciu o karty diagnozy zespołu klasowego i przekazuje istotne informacje wychowawcy oraz SZWU,

- przekazuje informacje o sukcesach szkolnych i pozaszkolnych ucznia objętego programem szkolnemu liderowi, wychowawcy, wicedyrektorowi szkoły (Szkolny Rejestr Osiągnięć Uczniów w Konkursach, Olimpiadach, Zawodach Sportowych),
- zgłasza ucznia do SZWU, który posiada rozległą wiedzę z różnych dziedzin oraz osiąga bardzo wysokie wyniki w nauce na tle społeczności klasowej,
- uwzględnia sugestie i oczekiwania wychowawcy dotyczące uczniów objętych programem z innych przedmiotów,
- indywidualizuje pracę z uczniem objętym programem,
- tworzy okazje edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi świata kultury, nauki i sportu,
- stosuje aktywne metody nauczania w celu osiągnięcia wysokich efektów nauczania, treningu, pracy twórczej, etc.

❖ ZADANIA SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO:

- promuje uczniów uzdolnionych w środowisku uczniowskim,
- organizuje imprezy na rzecz wspierania i promocji uczniów zdolnych

❖ ZADANIA PEDAGOGA SZKOLNEGO:

- współpracuje z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, nauczycielami, SZWU, rodzicami,
- sprawuje opiekę psychologiczno-pedagogiczną nad uzdolnionymi uczniami (wsparcie emocjonalne, skala ryzyka zachowań niepożądanych wychowawczo, np. tzw. *wypalenia, napiętnowania przez innych uczniów*)

❖ ZADANIA BIBLIOTEKARZY:

- gromadzą i eksponują księgozbiór dotyczący pracy z uczniem zdolnym,

- wzbogacają zbiory biblioteki o publikacje będące w kręgu zainteresowań uczniów uczestniczących w szkolnym programie,
- prowadzą różne formy pracy z uczniem zdolnym, np. przygotowują uczniów do konkursów czytelniczych, pomagają uczniom korzystać z różnych źródeł informacji (*Multimedialne Centrum Informacji – liderzy*) w celu przygotowania niezbędnego kompendium wiedzy dotyczącego konkretnej dziedziny czy tematu, zagadnienia,
- organizują spotkania autorskie z twórcami.

III. Identyfikacja i diagnozowanie uzdolnień

Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnień otacza szczególną opieką ucznia, który:

- a. posiada opinię z PPP stwierdzającą posiadane uzdolnienia,
- b. został zgłoszony przez nauczyciela przedmiotu jako wyróżniający się w danej dziedzinie wiedzy na tle grupy klasowej,
- c. przychodząc do gimnazjum przedstawił dokumentację wskazującą na ponadprzeciętny rozwój w okresie poprzedzającym naukę w naszym gimnazjum,
- d. brał udział w pozaszkolnym etapie konkursu o charakterze przedmiotowym lub interdyscyplinarnym,
- e. został zidentyfikowany przez wychowawcę klasy na podstawie narzędzi diagnozy SZWU rozpoznawania wybranych uzdolnień,
- f. posiada udokumentowane osiągnięcia w dziedzinach pozaszkolnych (np. taniec, modelarstwo, sport, zaangażowanie społeczne, itp.)

IV. Formy i metody pracy z uczniem zdolnym w ramach programu:

1. Indywidualna uwzględniająca preferowany styl uczenia się danego ucznia:
 - samodzielna praca ucznia nad zagadnieniami wykraczającymi poza program nauczania, wskazanymi przez nauczyciela; uczeń pracuje w oparciu o specjalnie dla niego przygotowane listy zadań, karty prac, źródła, itp.

- indywidualizacja nauki na lekcjach, bez istotnego wykraczania poza nauczane treści, poprzez referaty, asystenturę, rozwiązywanie trudniejszych problemów w ramach omawianych zagadnień, dodatkowe prace domowe lub prace długoterminowe,
 - samodzielne opracowywanie zagadnień i prowadzenie zajęć dla innych uczniów (na forum szkoły lub poza nią),
 - szeroko rozumiana indywidualizacja nauczania poprzez realizację zadań o charakterze interdyscyplinarnym (np. wykonywanie prezentacji multimedialnych, tłumaczeń lub słowników przedmiotowych, prac z historii danej dziedziny wiedzy, kompleksowych opracowań złożonych zagadnień przyrodniczych, prac literackich o tematyce zaczerpniętej z przedmiotów),
 - indywidualny tok nauki,
 - indywidualny program nauczania,
 - zachęcanie ucznia do samodzielnego uczestnictwa w wydarzeniach pozaszkolnych tj. odczyty, seminaria, spotkania, wystawy, koncerty, warsztaty, obozy, kółka zainteresowań oferowane przez inne gimnazja, licea, szkoły wyższe, domy kultury. Nauczyciel kierujący na tego typu zajęcia zobowiązany jest sprawdzić wiarygodność organizatorów.
2. Grupowa systematyczna:
- przedmiotowe i interdyscyplinarne koła zainteresowań,
 - sponsorowane koła zainteresowań.
3. Grupowa sporadyczna:
- obozy naukowe,
 - wycieczki edukacyjne,
 - warsztaty,
 - wykłady, seminaria,
 - konkursy szkolne,
 - konkursy pozaszkolne,
 - pokazy, przeglądy, prezentacje, projekty, tworzenie okazji edukacyjnych,

- wprowadzanie innowacji pedagogicznych,
- prowadzenie zajęć otwartych dla innych uczniów,
- zawody, turnieje, mecze,
- udział w koncertach muzycznych, wystawach, spektaklach teatralnych, festiwalach, etc.
- XIX Dolnośląskim Festiwalu Nauki 2016'
- Uczestnictwo w warsztatach naukowych organizowanych przez Politechnikę Wrocławską w ramach realizacji projektu *Akademia Młodych Odkrywców* (dwa razy w roku szkolnym),
- Realizacja projektu edukacji filmowej *Nowe Horyzonty* – współpraca z ZOKiR,
- Mini Kursy dla uczniów (materiały online na www.ore.edu.pl), np. *Kurs efektywnego czytania*
- Stosowanie metody, np: WAK, Denisona, Busana, Freineta, polisensoryczna nauka ortografii, itp.

V. Procedury osiągnięcia sukcesu

- A. Uzyskanie **Certyfikatu Szkoły Odkrywców Talentów** – Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, traktowanym jako cel nadrzędny.
- B. Wysokie lokaty uczniów w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i interdyscyplinarnych.
- C. Kompetentna kadra pedagogiczna.
- D. Oferta szkoły cieszy się dużym zainteresowaniem środowiska lokalnego.
- E. Wysoka frekwencja uczniów podczas zajęć rozwijających zainteresowania i pasje.
- F. Zaangażowanie rodziców w realizację programu wspierania uzdolnień.
- G. Szkoła ma prestiż, jest znana w środowisku lokalnym;

VI. Promocja ucznia zdolnego i nauczyciela

◆ Promocja uczniów:

- publikowanie nazwisk laureatów konkursów w szkolnych gablotach, na szkolnej stronie internetowej i lokalnych mediach,
- prezentacja dorobku uczniowskiego podczas spotkań z rodzicami, na wystawach z okazji imprez i uroczystości szkolnych i pozaszkolnych,
- wyróżnienie ucznia podczas Dnia Szkoły,
- wpisanie nazwiska i osiągnięć ucznia do Kroniki Szkolnej,
- przyznawanie jednorazowych stypendiów i innych nagród w szkole ufundowanych przez Radę Rodziców, Nagroda Dyrektora Szkoły, Nagroda Burmistrza Miasta Złotoryja i nominacja do stypendium naukowe Burmistrza Miasta Złotoryja – uczniowie gimnazjum.

◆ Promocja nauczycieli:

- publikowanie nazwisk nauczycieli-opiekunów obok nazwisk uczniów-laureatów (Szkolny Rejestr Osiągnięć Uczniów – prowadzony przez wicedyrektorów SP i G),
- przyznanie przez dyrektora zwiększonego dodatku motywacyjnego,
- wyróżnienie nagrodą dyrektora szkoły i nominowanie do nagród wyższych szczebli.

VII. System doskonalenia nauczycieli w zakresie wspierania uzdolnień

- Samokształcenie poprzez korzystanie z literatury metodycznej
- Wymiana doświadczeń w ramach Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i w zespołach przedmiotowych
- Współpraca z innymi szkołami wspierającymi uzdolnienia

- Udział w warsztatach, szkoleniach i konferencjach organizowanych przez ośrodki doradztwa metodycznego, itp.

VIII. System opieki instytucjonalnej i finansowej

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
- Organ prowadzący szkołę (przyznanie stypendium naukowego przez Burmistrza Miasta dla najzdolniejszych uczniów Gimnazjum)
- Fundacje (np. *Bank dziecięcych uśmiechów* BZWBK, Dolnośląska Fundacja Wspierania Uzdolnień)
- Sponsorzy

IX. Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę z uczniem zdolnym:

- PODN i PPP w Złotoryi (konkursy powiatowe)
- Łowcy Talentów *Jersz* (konkursy ogólnopolskie)
- Kuratorium Dolnośląskie we Wrocławiu, DODN we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Filologiczna we Wrocławiu (zDolny Ślączek i zDolny Ślązak)
- Dolnośląskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej (Harmonogram Zawodów Sportowych)
- Starostwo Powiatowe w Złotoryi (kolejne edycje Ogólnopolskiego Konkursu *Młodzież Zapobiega Pożarom i Ogólnopolskiego Konkursu Pożarniczego*)
- Urząd Miejski w Złotoryi (Ogólnopolska Kampania *Zachowaj Trzeźwy Umysł oraz Harmonogram Szkolnych Rozgrywek Sportowych*)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Złotoryi
- Biblioteka Pedagogiczna w Złotoryi
- Politechnika Wrocławska – warsztaty *Spotkania z fizyką* w ramach projektu *Młodzi Odkrywcy*

- Kino *Nowe Horyzonty* – edukacja filmowa
- Dolnośląska Filharmonia w Jeleniej Górze – koncerty dla uczniów (raz w miesiącu)
- Fundacje współfinansujące projekty edukacyjne np. PZU,
- Złotoryjski Ośrodek Kultury i Rekreacji
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotoryi,
- Klub Seniora – realizacja programu *Senior brzmi dumni*
- Koło Diabetyków w Złotoryi.

X. Ewaluacja działań

1. Realizacja treści winna przynieść następujące efekty:

- wzrost poczucia własnej wartości ucznia,
- wzrost liczby laureatów i finalistów konkursów przedmiotowych oraz zawodów sportowych,
- wzrost liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,
- promocja uczniów w szkole i środowisku lokalnym,
- integracja środowiska lokalnego ze środowiskiem szkolnym,
- zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły,
- wzrost motywacji nauczycieli do pracy,
- rozwój umiejętności nauczycieli i poszerzenie kreatywności oferty edukacyjnej szkoły.

2. MONITORING – EWALUACJA PROCESU

- analiza dokumentacji (planów, harmonogramów, dzienników lekcyjnych oraz dzienników kół zainteresowań, dowodów realizacji),
- obserwacje dyrektora,
- wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami.

3. EWALUACJA OKRESOWA

a) Ewaluacja wstępna (wrzesień-październik)

- przeprowadzenie diagnozy wstępnej w klasach pierwszych;
- w pozostałych klasach bieżąca weryfikacja na podstawie opinii nauczyciela przedmiotu lub doraźnych narzędzi wypracowanych przez nauczycieli przedmiotu lub wychowawców.
- analiza wyników diagnozy pod kątem wytypowania uczniów uzdolnionych,

b) Ewaluacja końcowa (maj-czerwiec)

- zebranie informacji i opinii o programie wśród nauczycieli realizujących program,
- sprawozdanie nauczycieli dotyczące ich obszaru działań
- analiza osiągnięć uczniów na podstawie danych o ich osiągnięciach zebranych od nauczycieli, opiekunów, pedagoga i pracownika biblioteki,
- analiza wyników diagnoz w szkole podstawowej i egzaminu gimnazjalnego uczniów objętych programem.

4. Doraźne narzędzia wypracowane przez radę pedagogiczną i Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnień.

XI. Podstawy prawne dotycząca kształcenia uczniów uzdolnionych oraz formy udzielania pomocy

Ustawy

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 poz. 59, 949)

Rozporządzenia

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. 2017 poz. 649)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz. U. 2017 poz. 1569)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2002 r. nr 13, poz. 125 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 204)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 poz. 703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017 poz. 1534 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. 2017 poz. 671)

XII. BAZA INFORMACJI O UCZNIACH ZDOLNYCH OBJĘTYCH SZKOLNYM PROGRAMEM WSPIERANIA UZDOLNIEŃ

1. Baza zostaje stworzona według kryteriów przyjętych w punkcie IV na podstawie opinii PPP, opinii nauczycieli przedmiotu i wychowawców.

2. Baza jest uaktualniana na bieżąco i znajduje się w sekretariacie szkoły oraz zamieszczona i aktualizowana na stronie internetowej szkoły.
3. Osobą odpowiedzialną za bazę jest szkolny lider wspierania uzdolnień.
4. Informacje znajdujące się w bazie:
 - imię i nazwisko ucznia
 - klasa
 - nazwisko wychowawcy klasy
 - podstawa przyjęcia do Szkolnego Programu Wspierania Uzdolnień (numer punktu z rozdziału IV)
 - obszar (dziedzina) zidentyfikowanych uzdolnień
 - lista dotychczasowych osiągnięć
 - imię i nazwisko osoby zgłaszającej
 - adnotacje o podjętych metodach pracy w ramach programu (według punktów opisanych w rozdziale V)
5. O fakcie wpisania ucznia do szkolnej bazy uczniów zdolnych objętych programem informowani są:
 - uczeń
 - rodzice ucznia
 - pedagog szkolny
 - wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń
 - wszyscy nauczyciele danej klasy, za pośrednictwem wychowawcy klasy.

XIII. Literatura

- [1] E. Gondzik , *Praca z uczniem zdolnym*, Katowice : Związek Nauczycielstwa Polskiego - Zarząd Główny, 1973
- [2] W. Dobrołowicz, *Psychologia twórczości w zarysie*, WSP, Kielce 1982
- [3] E. Nęcka, *Psychologia twórczości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005